

Vrijwilligers Verhalen: Ouderen uit een isolement halen

Eindhoven, september 2021 – Voordat het gesprek plaatsvindt is Fred Pesuwarissa (1946) eerst nog in de Sonse bossen te vinden voor een van zijn grootste hobby's: heuvel op en af fietsen met zijn *All Terrain Bike*, in de volksmond mountainbike. In beweging blijven is goed voor je, is zijn devies. En dat probeert hij dan ook met zijn cliënten, voor wie hij als Gotong Royong-vrijwilliger werkzaam is, en ook voor andere instellingen in Eindhoven.

Gotong Royong betekent: *samen zorgen, samen dragen*. En dat doen de vrijwilligers van Pelita. Ze ondersteunen ouderen door bijvoorbeeld op bezoek te gaan of ze mee te nemen voor een wandeling of een bezoekje aan de bibliotheek of een Masoek Sadjja. Fred Pesuwarissa doet dit al zo'n vijf jaar en het past helemaal in al zijn andere vrijwilligerswerk voor ouderen: 'Ik ben ook actief voor de Vitalis WoonZorg Groep, bij de Bunga Anggrek, een Indische huiskameractiviteit. Bunga Anggrek is een kernpartner van het Indisch Netwerk Eindhoven waar Pelita ook deel van uitmaakt. Zo kwam ik dus Pelita's regiocoördinator Sylvia Huisman tegen en ze vroeg me om bezoekmaatje te worden voor een aantal cliënten. Daar hoefde ik natuurlijk niet al te lang over na te denken. Want ik ben ook mentor geweest van mensen in een verpleeg- en verzorgingsinstelling. Dan zie je gewoon om je heen hoe mensen verpieteren omdat ze te weinig worden bezocht. Hun wereld wordt steeds kleiner. Daarnaast ben ik al 18 jaar wekelijks bezoekmaatje van een cliënt van LunetZorg. Dit is een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking. Ook hier krijgen menig cliënt weinig tot geen bezoek. Ik vind het belangrijk dat mensen uit hun isolement worden gehaald.'

Fred neemt de ouderen mee voor een wandeling, even uit hun appartement, een stukje wandelen, met of zonder ondersteuning en anders in de rolstoel. 'Tijdens de lockdown heb ik ook beeldbellen geprobeerd. Maar dat was toch lastig. En mensen komen daarmee niet in beweging.' Op dit moment heeft Fred nog maar één client met wie hij twee keer per maand een wandeling maakt, en hij neemt ook muziek mee, en spekkoeke. Hij overweegt meer mensen te willen opzoeken. Maar dit gaat in overleg met Pelita.

Dat Fred dezelfde achtergrond heeft als zijn cliënten is belangrijk: 'We hebben daardoor al een binding. Wij kwamen, in tegenstelling tot vele anderen, laat naar Nederland. Pas in 1965. Ik was toen twintig. 1965 was het jaar van de mislukte staatsgreep waarop een anticommunistische zuivering volgde. Ik heb in Surabaya de lijken in de rivier de Brantas zien drijven.'

Het gezin bleef in Indonesië na de soevereiniteitsoverdracht in 1949. Dat was niet van harte: 'Vader was toentertijd directeur van de HTS in Surabaya en hij kon niet gemist worden en kon dus ook niet weg. Hij wilde wel graag naar Nederland, voor de toekomst van zijn kinderen. Mijn vader is van Molukse afkomst en zoon van een dominee, mijn moeder is totok en streng katholiek. Een voor die tijd ongebruikelijke combinatie. Voor ons kinderen met onze licht getinte huidskleur was de toekomst toch onzeker. Uiteindelijk is het door de inzet van de katholieke kerk, met hulp van een pastoor in Nederland en in Surabaya, gelukt om ons naar Nederland te krijgen.'

Het gezin ('We hadden een eigen elftal, met zes meisjes en vijf jongens' grapt Fred) kwam terecht in Heeswijk-Dinther en later in Eindhoven. Vrij snel werkte de vader van Fred bij de Technische Hogeschool (later de Technische Universiteit Eindhoven) als docent mechanica, zoals dat toen heette. 'Alle kinderen zijn ook gaan studeren. Mijn ouders zijn geslaagd in hun missie.'

Fred Pesuwarissa was zelf in zijn werkzame leven beroepsmilitair: 'In Indonesië wilde ik al naar de Marine Academie, de Akademi Angkatan Laut. Maar mijn vader verbood dat. Verstandig achteraf want als Indonesisch militair kon ik waarschijnlijk helemaal niet meer naar Nederland komen. In Nederland heb ik de draad weer opgepakt. Halverwege mijn dienstplicht heb ik de overstap gemaakt naar beroepsmilitair.'

Fred is uitgezonden geweest, onder andere naar Bosnië en Sinai. Het avontuur trok: 'Ik werd aangetrokken door de acties (de oefeningen) en het avontuur. Maar uiteindelijk zijn het de saamhorigheid en de kameraadschap die mij hebben doen besluiten beroeps te worden. Er zijn, en voor elkaar klaar staan, daar gaat het mij vooral om.'

Dat doet hij dus nog steeds, er zijn en klaar staan voor anderen. Of het nu voor de ouderen is of voor mensen met een verstandelijke beperking of voor zijn kleinkinderen, als oppas-opa!

Fred Pesuwarissa is zijdelings betrokken bij de aanstaande onthulling van het Indisch-Moluks gedenkteken op het terrein van Vitalis Peppelrode. Het is een gedenkteken voor Indische en Molukse ouders, die aan het einde van de Tweede Wereldoorlog naar Nederland zijn vertrokken met hun gezin. Met het monument willen de kinderen van toen hun ouders bedanken voor hun grote inzet en al hun stille opofferingen voor de toekomst van hun kinderen. Stichting Pelita heeft het gedenkteken mede mogelijk gemaakt met een financiële bijdrage. De onthulling vindt plaats op 25 september a.s. <http://www.indisch-moluks-gedenkteken-eindhoven.nl/index.php/nieuws>